

NAUJA GADYNĖ.

VOL. III SCRANTON Pa. BALANDŽIO 17 d. 1896 m. NO 15.

Entered at the Post office of Scranton as second-class mail matter.

„Nauja Gadyne“ išseina kas nedėlę.

„Nauja Gadyne“ ant metų kasztija 2 dol. ant pusės metų 1 dol.; į Europą ant metų kasztija 3 dol., ant pusės 1 dol. 50 cen.

Antraszas dėl korespondencijų ir užsisteliavimų.

„NAUJA GADYNĖ“
421 PENN AVE SCRANTON, P.

„Nauja Gadyne“ („New Era“).
Published weekly in SCRANTON Pa.
421 PENN AVE.

Subscription price yearly two dollars.
RATES OF ADVERTISING

One inch one month	\$1.00
One inch one year	\$10.00
Two inches one year	\$20.00

BARTHÉLEMY ENFANTIN.

Svarbią veikmę Saint Simonizmo praplatinime užėmė Barthélemy-Prosper Enfantin. Jis gimė Paryžiuje 1796 m., — patsimirė 1864 m. Tėvas jo buvo bankierium, kurs per interesų nelaimingą bėgį subankrutėjo. Atsitikimas tas ne sykį jaunam vaikiniui skaudžiai jausti davėsi mokslainėje. Dėlei tos priežasties nepriimta jį į gvardiją o dvidešimtmetiniam jaunikaicziui tula jauna mergina rankos nedavė. Nū to laiko geidė jis visad tiesos tėvų turtų ant vaikų perėjimo panaikinimo. 1813 m. Enfantin įstojo į politechniszką mokslainę, 1814 m. su ginklu rankoje dalyvavo karėje. Burbonams grįžus varė prekybą ir atliko keliones Vokietijoje ir Szevicarijoje. 1821 22 m. matome jį Petropylėje. Sugrįžęs 1823 m. į Prancuziją atkreipė jis atydą

savo ant Saint-Simono pažvilgių, susipažino su jūmi, ir nū 1825 m. tapė vienu iš karszcziausių idėjų jo iszapzintojų. Pasirodžius naujam organui „Producteur“, Enfantin szelpė jį rasztais ir Saint-Simono nūmones karsztai platino.

1831 m. pradėjo jis mokinti. Skaitymai Enfantino rado daug szalininkų, bet isz antros pusės buvo jie priezasczia atsisakymo Bazardo, Petro Leroux'o ir Olin-des Rodrigues'o. Didžiausius vienok nesutikimus ir papeikimą iszszaukė ant jo lyties prietikių pažvilgiai. Iszvadžiojant, kad kuno reikmenės ant gamtos tiesų yra remtos, dėl veidmainystės ir gvolto, svetimoteriavimo ir prostitutijos praszalinimo, reikalavo jis moterystės stono panaikinimo. Tokios paziuros net ir provas bei kalėjimą ir visūmenės papeikimą ant jo patraukė. Savę gindams, paleidė jis 1858 m. kuingą: „Science de l'homme. Physiologie religieuse“, kurioje individualiszkas pažiuras savo apreikszdamas, sako, kad teisybę tų pažvilgių pripazinti gali moters, jei tikt nūmones savo atvirai jos isztarti panorėtu.

Tame laike Saint Simonizmo iszapzintojai, ant pirmų krikszczionių pavyzdžio pamato, vieną szejimyną sutvėrę, Saint Simonistiszką bažnyczią įsteigė. Į trumpą laiką bažnyczias uždėta Metzė, Milhuzoje, Lugdune, Bordeaux, Tuluzoje, Montpeliere, ir tt. Szejimynos tėvų paskirta Enfantiną; įtekmė jo buvo milžiniszka. Moteriszkės padėjimas, jos klausimas užėmė pirmą vietą Saint Simonistiszkoje bažny-

czioje. Podraug su krikščionimis geidė jie, idant vyrai valna butu gyventi su viena paczia, bet idant toji pati tiesose lygi butu su vyru. Saint Simonistai skelbė lygias tiesas moteriskės su vyriskiu ir priegtam atydą savo ant mynių vargo kreipė. Bažnyčios organu buvo: „Le Globe“ — Infantino rėdomas. Drąsios ir tvirtos nūmonės isztariamoms, judėjimas ir ugis tos „ateitės bažnyčios“, patraukė rando persekiojimus ant josios. Infantiną, Rodriguešą, Chevalierą, Duveyrierį ir Barraultą apskūsta už apgavystę, blogą įtekmę ir neteisų susirinkimą. Tą žinią su didžiu įnirtimu priimta. Laikrasčiai „National“, „La Tribune“, „Figaro“ papeikė apskundimą o apgavystės užmetinėjimą atstumta davalais.

Saint Simonistiszkoji šeimyna karsztumu persiėmusi, teoretiszką veiklumą į praktiszką propagandą permainė. Dėl to mierio tarnavo laikrasčiai: „National“, „Temps“, „Commerce“, „Debats“ ir provincijonaliszki laikrasčiai naujo mokslo idėjas platino. Priegtam leista atsiszaukimus, laikyta skaitymus, disputus ir tt. Visa prancuzų raszliava Saint-Simonizmo principais persiėmė.

Pirma Saint Simonistų prova atsi buvo prisiegtųjų sude. Įpatingai Duveyriero kalba, dabartinį apgavimą draugiškos moraliszkumą skelbianti, sujudino visus. Sudas vienok, apskūstųjų kaltę pripažinęs, apsudyjo Infantiną, Duveyrierą ir Chevalierą ant vieno meto į kalėjimą. Antra jau ir trecioji Saint Simonistų prova (1833 m.) apskūstųjų iszliūsavimu pasibaigė.

Saint Simonistų eiles tvėrė žmonės gabus ir prie to augsztus urėdus užimantieje. Nū jų tai paeina planas Suezio ir Panamos kanalų perkasimo, planas, per Infantiną parupintas, kurį vėliaus Lesseps

nū jo prisisavinęs, — paskui atstumė jį nū savęs.

Saint Simonistų „tėvu“ buvo Infantinas — jieszkota dar „motynos“. Neradęs jos Prancuzijoje, šeimynos 12 sąnarių po Infantino vadovyste nusidavė į Turkiją ir Maskoliją. Stambule ir Odesoje, moters su vyru lygybę skelbiančius, pergašdinta policija iszvyjo jūs isz abiejų szalių.

Infantinui į Aigypą persidanginus ir Saint Simonistų veikmė į tą szalį persikėlė. Bet su 1850 m. pūla jau jų rysziai. Uzdėtas dar 1860 m. pastarasis jau tikt savitarpinės pagalbos pobudį priėmė. Ir ne dyvai. Didžioji pramonė užaugo jau smagiai. Dėl socializmo dirva buvo jau parengta o pasekmė to buvo, kad Saint Simonizmas į socializmo kelią įžengė.

Sarancziukietis.

—o—o—o—

KŪMI GALIME PELNYTI PAGŪDA NŪ SVETIMTAUCZIUI?

Lietuvių tauta Amerikoje giliai pagrimzdo į moraliszką nupūlimą: isz visur ateina žinios apie girtynes, provas, musztynes, vagystas ir kitokias nedorybes. Tūmi tarpu platesnis svietas ėmė žingeidauti apie lietuvių gyvenimą. Sztai ziomis dienomis isz Marselles Prancuzijoje apturėjome gromatą nū garsaus prancuziszko advokato, p. Sėon, su praszymu, kad jam suteikti medegą — vokiszkoje ar angliszkoje kalbese — apie socialiszką, polytikiszką ir religiszką padėjimą lietuvių Amerikoje ir Maskolijoje ir apie visokias lietuvių draugystes ir laikraszczius ir tt. Ką-gi mes galime ant tokių praszymų svetimtaucziams padūti? Vienintėlį rasztelį angliszkoje kalboje iszleidė 1891 m. „Lietuvių Mokslo Draugyste“.... „Susivienijimas

Katalikų“ kelia daug barnių prieš valniamanus, tai jis žinoma neįstengė netik svetimos kalbose ką pagarsinti apie lietuvių tautos skriaudas, bet nei apie Kražių pjo-vynę neburbtelėjo iktūlaik nei žodžio savo žadėtoje kningutėje; dar prieszingai jis gėdą ant lietuvių užtraukė savo projektais siųsti carui pasveikinimą bei praszymą‘.... Nusiuntėme už tai rasztelį ‚Bestiality‘, protestą lietuvių prieš carą ir popėžių, 1894 m. pakeltą, o taip-gi straipsnį ‚Litviny v Americie‘, patilpusį rusinų ‚Svobodoje‘ (No 9, 10, 11, 1896 m. Mt-Carmel, Pa.). Ar iš tų rasztų prancuziszki mūsų draugai daug ką pasinaudos, tūmi tarpu nežinome; bet už tai pakeliame balsą apie reikalingumą rasztų apie lietuvių tautos bėdas svetimos kalbose. Kas sziądien gali tokius rasztus paraszyti ir kas dūs kasztą dėl jų spausdinimo? Jūg kuningai to darbo tiukamai neatliks—nėra abejotės; jie tik gali lietuvius sukompromitūti. Tai-gi khausiame kūpų L. Mokslo Draugystės‘ ką jos gali daryti dėl praplatinimo žinių apie vargus lietuvių tarpe svetintauczių? Mieja butu, kad kūpos tą reikalą apsvartytu ir dūti žinią per laikraszczius. Atėjo reikalas pasirodyti svietui, kūmi esame, koks mums teko likimas; tai gi pasinaudokiamė taje progā! Armėnų ir Kubos gyventojų likimu visas svietas sziądien užsiēmęs yra, o kas—jei ne lietuvių vangumas, pārsidavinimas kuningijai ir trukumas polytiszko takto—lietuviams kelijā pastoja, jei svietas nežino, kokiā skriaudā Romos krokodiliaus tarnai ir caro valdzia daro mūsų tautos gyvenimui ir pasikėlimui!! Tai-gi į darbā, tautiečiai!

ANT GRABO

JONO BALTRUSZAICZIO.

Uzmigus amžinai J. Baltruszaicziui,

gyvenusiam per 14 metų tarp lietuvių Baltimorės, nėks nepasiliko mums, nei jo tur-tai nei jeibiai, nės turtų nesukrovė, o jeibių nekėlė. Skausmas ir gailumas jausingose szirdyse ant ilgai atlieps.

Pirmas numeris ‚Kardo‘ isz Baltimorės apgarsino jo gyvenimą ir myrį; dažinojau, jūg jis buvo isz darbų man žinomas. Ašz jo asabiszškai nežinojau, tik isz nupasakojimo kitų žinojau jo gyvenimą, isz rasztų nūmone.

Pradėjus iszeidinėti į svietą darbininkiskam laikraszcziu Shenandoryje, ‚Garsui‘ spalyje m. 1892 m., pradėjo tūjaus J. Baltruszaitis prisiųsti raszcziuokus su pseudonimiszkū paraszn ‚Ozys‘. Jo raszteliai, buvo pilni gryno iszgvildenimo apie darbininkiskā klausimā, nės galejo koznas, kad ir prascziausias žmogelis, aiszkliai ir grynai suprasti, kā jisai savo straipsniūse taipino. J. Baltruszaitis suprasdamas anarchizmo idėjas, grynai nurodė žmonėms vargo, kūmi anarchizmas esās, ir kas tik skaitė ‚Garse‘ Ožio raszytus straipsnius, tūjau pajutęs grynā tiesā, mylėdavo pasiklausti rėdytės ‚Kas tas yra Ozys?! Patekus ‚Garsui rankosna kuningų, neraszė daugiau ‚Garsan‘ Baltruszaitis, neraszė nei nenūalsus mus rasztininkas garbingas Sarancziukietis.

Su gaillestinga szirdzia ēmęs plunksnā, drįstu sakyti, jūg Baltruszaitis buvo pasinėręs dalykūse moksio, dalykūse darbininkiszko klausimo, nės pagal nupasakojimā Baltimorės neKurių lietuvių, jūg sotus pasilsys jo buvo kampe grintelėje ant sumestų popierų, o ne minksztoje lovoje, maloningiausiai draugais jo buvo, net ir prie darbo, kningos moksliszkos ar laikraszcziai, nes po stalu arba szale jo budavo atdaros kningos, o rankose darbas. Jo cen-tai, apverstū tapė ant gerų darbų, o stoka

užsilaikymo slėgė jį ne kartą prie alquio. Tai-gi aiskiaiai matome iš korespondencijos tilpusios ‚Karde‘, kūmi buvo J. Baltruszaitis — bet ar daug mes rasime tokių Baltruszaiczių?

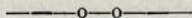
Jo raszytas viens rasztelis ir prisiųstas rėdystei ‚Garso‘, bunant dar mano rankose priesz užbaigą valdyti rėdystę ‚Garso‘, tapė nepatalpintas, ir randasi pas manę po antraszu: ‚Valdzia ir Anarchija‘. Tą rasztelį velyju sunaudoti į brosiurą.

Labai butu garbingu daigtu, kad Baltimorės lietuviai, kaip sako ‚Kardas‘, pasirengtų pastatyti ant kapo Baltruszaiczio stovylą.

Tamoszius Astramskas.

P. S. Didesnę garbę pelnytu Baltimorės lietuviai ir geresnę stovylą pastatytu, jei-gu surinkę rasztus Baltruszaiczio išleistu į svieta spaudoje kaipo atskyrą kningutę; toks veikalas butu daugiaus ant naudos, o Baltruszaicziui amžinas paminklas!

Rėd.

ISZ DARBININKISZKO, SOCIJALISTISZKO IR ANARKISTISZKO JUDĖJIMO EUROPOJE.

Maskolija. Odesoje apsudyta Volovskij ant 3 metų į Archangelsko rėdybą. Deodatas Hanytkievicz, maskoliszko rando sznipukas, kurs pirm kelių metų Lvave ir Krokavoje sznipinėjo, grįžęs į Varsavą tapė tenai nū nepažįstamų ypatų suimtas, surisztas, kersiniu aplietas ir arti geležinkelio plantu sudęgintas. Sziaulių paviete, kaime, nū žandarų suaresztavotas socijalistas Antanas Zelceris, į Kauną gabenant išz Kaszedarių stoties pabėgo. Į Petropolyės Krestą (kalėjimą) įgrusti socijalistai—lenkai: Bendyk, Ivanovskis, Kostrzems-

kis, Malickis, ir Oszmaniec—darbininkai; paskui Abramovicz, Kilianskis, Niepokojczyckis, Okulicz—studentai; Trzcinskis—telegrapho urėdinkas; Dombrovskis—knungų vedėjas išz Lodzo bei Falkenbergas ir Berezovskis.

Vokietija. Szlėzijos darbininkai ant priepūlio, jei savininkai suteiks anglių dėl Austrijos—gresina straiku. Poznaniuje, ant tramvajaus kelio blekinę skrynelę rasta, ekspliodavojo ir sunkiai konduktorių sužeidė. Pasirodė, kad joje dynamitas buvo. Professorių Quidė Berline, ‚Caligulos‘ autorių, apskūsta už ciesaiaus įzeidimą.

Austrija. Viennoje laikomas buvo geležinkelio urėdinkų kongressas. Reikalauja buvio pagerinimo. Anglekasėjū straiakas Szlėzijoje nesibaigia. Reikalauja mokeszio kas nedėlę, padidinimo algos per 25%, praszalinimo brutaliszku vyresninkų ir priėmimo praszalintų draugų. Kapitolistų atliepimas yra: sntraukia žandarmeriją ir kariumenę. Paszalpos dėl straiakerių atėjo net išz Anglijos. Lvave užszukavimą: ‚Te gyvūja socijaliszkoji revoliucija!‘ apskūsta Daneką. Lancute, už vyskupo įzeidimą, apsudyti P. ir K. Kviatkai ant 7 dienų į kalėjimą.

Turkija. Ant Krėtos salos ankija. Albistane užmuszta 9 gyventojus, Kisije, Angoros vijalete 2 armėnų. Albanijoje, nūg Beratolyg lyg Janinai kilo maisztas. Pasiųsta kariumenė, dėl didesnės maisztininkų spēkos, išz Skodaros perversa buvo bėgti.

Italija. Maisztai priesz kariumenės į Afriką siuntinejimą nesibaigia. Geležinkeliszkame dvare Milane iszdauzta langus. Kariumenė tvarką padarė. Kruvini musziai su policija įvyko Brescioje, Neapolyje, Lassaroje, Veronoje ‚Bogliero-

je, Triviije, Liguroje ir San Rėjoje. Prekikų kromai nđdaryti buvo. Romojė žmonių mynios ant Kapitulos užpūlė, idant reikalauti nđ karaliaus attraukimo kariumenės isz Afrikos. Kariumenė naudojosi isz ginklų. Crispi pabėgo į Neapolį. Karalius paszaukė Rudinį del naujo gabinėto sutvėrimo. 46 radikaliszki ir socijaliszki pasiuntiniai nutarė, kovoti su kožnu gabinetu, kurs valdymo ir afrikiszkos politikos ne atmainys. Netvarka jau ir į kariumenės eiles įžengia. Mynios kariuvių pabėgo isz kazarmių, idant ne eiti į Afriką arba ne szaudyti į maisztininkus. Tikt į Austriją pabėgo jau 2,000 ypatų lyg szūlaik. Iszsižiuri czia taip, kaip priesz revoliuciją.

I s p a n i j a. Valencijoje apskelbta apgulimo stovį.

P r a n c u z i j a. Prezidentui Foure'ci La Ciotatej ir Antibese, laike kehonės jo sudaryta dėmonstrācijas.

Sarancziukietis.

—o—o—

Ne vieni lietuviai gali girtiesi brutaliszkais kuningais, po sutonu visur ant svieto dengiasi bjauriausia ir žvėriszkiausia szirdis. Sztai isztrauka isz San Francisco, 'Chronicle' žodžiūse reporterio: 'Idant apsarstyti geriaus padėjimą salos Kubos, asz papasakosiu, ką asz girdėjau Trinidado mieste keletą dienų atgal. Kuningas Cuervo y Canonigo tarė: 'Man rodosi, kad reiktu visus Kubiecius iszgalabyti ir apvalyti szalį nđ jų, ir tokiu budu padaryti vietą del szejmyną, kurias galima partraukti į Kuba isz Szpanijos. Nėgrai ir mulatai turėtu buti iszgalabytais tykoje ir taip, kad apie jūs nėks nedagirstu, o jų lobius paglemžti. Tai-gi partraukus szejmyną isz Szpanijos ir apgyvendinant salą,

mės galėtumėme joms dėti tūs paglemžtus lobius ant prasigyvenimo. Kubieciai gi, kurie siunczia savo vaikus ant apsiszvietimo į Suvienytas Valstijas, turėtu buti aresztavoti per policiją ir patupdyti ten, kur jie galėtu mažiausiai užkenkti, nėra amerikona nesziujasi su respublikos milymis, kurios yra tikra priezastimi dėl Kubiecių pakėlimo maiszto. Tie Yaukees sąjueczia Kubieciam, ir jie kalti už dabartinę vainą!...

Ar tigeris gali labiaus kraujo aukų trokszti, negu minetas augszcziaus kuningas? O vienok jis sakosi esąs Dievo tarnas! Ir lietuvių kuningija Dievui (Mamono!) tarnaudamia, taip pat lupa skuras vargšų, keikia jūs dar ir visaip darko arba vienus priesz kitus sviundo!...

Ar verta, kad tokie galvijai užkreczia savo smarve szitą gražių planetą?

—o—o—

BOBRUISK, M i n ' s k o r ē d. Seniai jau esmi raszęs į savo brolius už marės ir seniai jiems pasakojau apie mustų bėdas. Po senovei gyvenu Bobruiszę ir sunkų darbą dirbu. Turiu savo rankosę pirmą dalį Lietuvos Istorijos (parasztytos per Daukantą), tik gaila, kad nesulaukiame antrosios dalies! Turime czion taip-gi 'Rasztus ir Rasztininkus' ir kitoniszkę keletą darbų apie lietuvius. Nevienas lietuvis czion su pasimėgimu skaitė 'Litvini i Polacy', nėra tai gražus balsas.— Skaitome taip-gi gudų laikraszcius; viename yra apraszta pasaka lietuvių apie patapą (paskendą); labai vėl gražiai apraszta per Sòkólnikovą Chruszczovą 'Grunvaldskij Boj' laikūse Vytauto priede prie laikraszčio 'Sviet' dviejose kuingose. Pernai lenkų laikrasztyje 'Kraj' vienas lenkas apraszinėjo d-ro Szliupo paziuras ant gyvenimo

žmonių, ir apszaukė jį patrijotu lietuvių ir neprieteliu kuningų. Dar paminėsiu apie kningą „Istorija Litovskaho gosudarstva“, mokintojo Berszadskio, iszdūtą 5 metai atgal, bet autorius sžimet pasimirė. Man ding toji yra geresnė už veikalą Norbuto, nės Berszadskis stovėjo ant pusės prispaustųjų; jis buvo sądarbininku žydų laikraszcio „Voschod“ Petropylėje.

Nū draugystės „Birutės“ nors keletą sykių į ją atsiszaukėme, nėkad os negavome jokio atsakymo; matyt, kad sąnariai „Birutės“ nesirupina apie likimą lietuvių Maskolijoje; gaila, kad dar vienybė tarp lietuvių taip mažai yra suprantama!— Velytina, kad lietuviai rasztūse vartotu gryną kalbą, nės svetimtaucziai vienval szneka, kad mūsų kalba ėsanti misziniu gudiszkos bei lenkiszkos kalbos, nors myrėsis Akelevyczius prieszingai parodęs yra.— Lietuvių czion randasi apie 100, bet iszsimėtę ant visokių tarnyczių; gyvenanczių ant savo ukio nepažįstu nei vieno. Mogylevo rėdyboje yra lietuvių, pirkusių sav žiamės; jie pačina isz Aszmenės ir Trakų pavietų; mažai man teko su jais susipažinti. Ir sziaip isz czionykszczių lietuvių, nors jie szneka lietuviszškai, mažai tesiranda iszmananczių, daugumas nėko nežino apie lietuvystę ir jos reikalus. Jokų sziaip liekanų senovės mūsų, nei pylimų, czion nesimato. Gaila, kad iki sziam laikui neturime gėographijos nei žiamlapių Lietuvos kraszto.— Dar turiu pasakyti, kad mums yra pavojinga namie laikyti ar kitiems davinėti kningas ant skaitymo, kadą gi visur randasi užpūlimai ant gudų. Ar nebutu gerai žinias apie mūsų vargus ir prispaudimą atekyriai suraszinėti ir plautinti tarpe tautiecių?

J. A.

CHICAGO, Ill. Balandžio 12 d. Robertas G. Ingersoll laikė vieną isz punkiausių kalbų Vajavojanczoje Bažnyczioje, kurią kalbą klausytojai priėmė su didžiausiu rankų plojimu. Nėsamu tamsumo, o tik vieszpataujant nežinei, Ingersoll darodinėjo, jūg svietas gali buti iszgzanytas per protiszką apsiszvietimą, o ne per įtikėjimą į burtus, į pramanytus dievus. „Beprotiszkas paklusnumas nėra nei pamatu nei essencia dorybės. Tai yra vaisius protiszkos vergystės. Veikti sutimiui su pareiga suprasta yra lygu buti valnu ir padoriu. Klausyti tai vis lygu ką pildyti vergiszkas dorybes, ale tikroji dorybė yra gėle ir vaisiumi valnybės bei iszminties“. Kaip gi dabar galima pertaisyti svietą? Žmogus turi pasiliauti laukęs pagelbos nū virszpriigymių ėsybių. „Maldos nesutvėrė lobių ir gėrovė nėra vaiku maldos“. Dievas nepagelbėjo prispaustiems, neapdengė nūgųjų, nepapenėjo alkanų, neapgynė nekaltųjų, nesustabdė marų nei neiszvalnyjo vergų. Reikia už tai neblaszkyti ant nėkų nei enėgijos nei lobių. Szviesus žmonės turi savo vaidus baigti ne vainomis, bet arbitracija. Per vainas krikszczionybė įklimpo į skolas ant 30000 milijonų dolerių, ir moka procentų kasmet po 900 milijonų dolerių! Kiek tai galima butu pristatyti mokslainių, namų už tūs piningus! Dabar gi svietą galabyja vargas ir piktadarystos. Negelbsti torturos, apkalinimas, myris. Piktadėjas yra pavoiingu, ir draugija turi tiesą nū jo apsigiuti. Reikia kalėjimūse piktadėjus mokinti ir jiems mokėti tinkamą mokesį už jų darbą. Prižiūrėtojais kalėjimų turi buti žmogmyliai ir phiozophai. Zmogzudas reikia iszvežti ant tolymų salų, vyrus skyr mai nū moterijų—nės piktadėjai turi paliauti pildę svietą piktadėjais. Bjaurus yra daigtas—jei

gu tauta susideda isz arendorių, o ne isz savastininkų. Namas su szejmyna tai pamatas tautos. Moters buvo vergėmis vergų, o jos turi buti valnos. Ženybos yra kontraktas; priezasczia susitūkimo turi buti meilė. Pristokus meilės perskyros turi įvykti. „Visi vaikai turėtu buti vaikais meilės,“ kitaip svietas prisipildo ar beprocziais ar piktadėjais. „Nebus kartos didziaviryų, iki n'atsiras karta valnų moterių — valnų motynų“. Darbininkiską klausimą negalima iszgvildinėti, iki darbo žmonės liksis be apszvietimo; negelbėjo dalinimasi užpelnu, negelbėjo nei komuuos nei arbitracijos. „Kožną vaiką reikia mokinti, jūg naudingas darbas yra garbinamas, ir jūg szviesus darbas yra augszcziausia forma maldos. Mokinkite vaikus mislyti, tyrinėti, tēmyti, bandyti. Ką gelbsti mirusios kalbos, ar istorijos karalių, ar pramanytų religijų—jos tik užmusza protą ir laiką! „Per daug abejonės yra geriaus ne-

gu per daug isitikėjimo“. Tikras iszauklėjimas yra viltimi ateitės. Iszsitobulinimas proto, iszlavinimas szirdies, iszvyvs bėdą ir piktadarystą isz svieto. Namai mokslainės yra tikraja katedra ir mokslas vienintėliai galimas iszgarytojas žmonijos. „Iszguldinėtojai gamtos yra tikrais ir vienintėliais kuningais“.

A. A. CHASE
ADVOKATAS (Lwyer)

Praktikavoje visūse sudūse Pennsylvanijos ir Suvienytų Valstijų. Visokias provas veda kogeriausiai. Taip-gi visokias collectas atlieka koveikliausiai. Jo offisas ant SPRUCE Str. 304.; Ruimas 6, SCRANTON, Pa.

Didelis naujas sztoras mebeliu

VALENTINAVY CZIAUS

ant
416 PENN Ave. SCRANTON Pa
Sztoze užlaiko del pardavimo visokius reikalingus namus daigtus, kaip tai lovas, springsus, kreeses, kanapas stalus, peczius ir tt. puikinius daigtus pardūda už plgiausią preke, ir viską | namus nugabena.

CARAS IR LIETUVIAI „VISUPADONIAUSIEJIE“.

J. LIETUVNIKAS

MINERSVILLE Pa. Gavo patenta ant karczemos savo name — užlaiko skaniausių alų ir likierus ir pirmos klasės cigarus; o teipo-gi pas jį yra labai priimni vieta dėl užveigos, nes yra geras žmogus; užtai lietuvjai atsilankykite pas savąjį;

INEK RICE

Lietuvizskas kalvis visoki sliesorizšką darbą ir viską kas tik prie kalvio priklauso kogeriausiai padaro. Jo kalvė randasi pagal Deiczkatalikų bažnyčia — tarp Coal ir Line str. Shenandoah Pa.

** **SALIUNAS** **

J' NAUJUNO

**ANT N. WEST Uliczios No 234
SHENANDOAH, PA.**

Vyrai! yra tai smagi vieta dėl užveigos o kas svarbiausiai, kad puikius gerimus pri laiko stiklus taip-gi mylžiniszkus dūda. Apė cigarus cigarus nėra ką snekėti, nės jie patys giresi. Vyrai neužmirszkite pas savo atsilankyti!

Czion yra linksmiausia vieta dėl užveigos, nes ir adventai su gavėue susikabine szoka.

! SENAS DRAPANAS PADARAU NAUJOMS!

Iszvalau, farbūju ir prosinu drapanas vyrų ir moterių, taip-gi taisau už pigiausią prekę į trumpiausią laiką.

S. SEGAL

419 PENN Ave, SCRANTON, Pa.
(SZALE APTIEKOS Dro SZLIUPO.)

SALIUNAS

716 W .LACAVANNA AVE, SCRANTON, PA.

Užlaikau gerus, szviežius ir sveikus gėrimus; laikau gerus cigarns ir užkandį.

Lietuviai atsilankykite pas manę.

M. SZARAK

J.T. F. HRENHOLT

Siuncziu PININGUS į visss dalis svieto, tiesiok | namus.— Pardūdu LAIVAKORTES ant geriausių linijų, kaip HAMBURG AMERICAN PACKET Co., EXPRESS REGULAR, BALTIJOS, RED STAR ir visų kitų linijų.

321 PENN Ave.

SCRANTON, Pa.

Dr JAMES STEIN.

Gydo vien tik ligas: akių, ausų, nosies ir gerkles.

Adynos offiso:

9 iki 12 prieš piet,

1 iki 4 po piet,

7 iki 9 vakare.

204 WYOMING Ave.

SCRANTON, Pa.

27. IX 95

DIDELIS LIETUVISZKAS

HOTELIS,

316 Penn Ave., SCRANTON, PA.

Kuriame laikau visokius gėrymus ir užkandžius, o podraugei pardūdu laivakortes (szipkortes) ant geriausių laivų ir siuncziu piningus į visas szalis svieto kūnūpigiausiai.

Taipogi reikale, kiekvienam dūdu prietelliszką rodū Jusų Vienžemis

Pet. Lipaviczius.

E. B. CARNELL & CO.

**1336 PROVIDENCE ROAD,
SCRANTON, PA.**

Darō gerus cigarus ir visokius gatunkus cigarety įpatiugai Maskoliszkdūsis (su munksztukeliais).

M. SCHWARTZKOPF,

WHOLESALE krautuvė visokių naminių ir isz užrubės pargabentų gėrymų, kaip:

WINO, LIKERIU, BRENDIES, GL-

NES, ir kitokių gėrymų.

Pardūda geriausę arielką: BLUE STAR MONOGRAM WHISKEY.

248 PENN AVE, Cor. LINDEN Str. SCRANTON Pa.